

Źródło: <http://pl.fotolia.com/>

KURS

Systemy suchej zabudowy cz. 1

MODUŁ

Narzędzia oraz sprzęt do montażu ścian działowych, sufitów podwieszanych oraz obudowy konstrukcji dachowych w systemie suchej zabudowy

Kurs: Systemy suchej zabudowy cz. 1

6 Narzędzia oraz sprzęt do montażu ścian działowych, sufitów podwieszonych oraz obudowy konstrukcji dachowych w systemie suchej zabudowy

6.1 Narzędzia i sprzęt do wytyczania położenia systemów suchej zabudowy

Każda praca budowlana powinna zaczynać się od pomiaru. Prawidłowo wykonany pomiar wyznacza poziom, pion, prostoliniowość czy nachylenie obiektu. Stosuje się go w trosce o jakość i dokładność wykonania prac budowlanych oraz z myślą o bezpieczeństwie użytkowania danych obiektów w czasie ich eksploatacji. Pomiar przydatny jest również przy szacowaniu ilości potrzebnych materiałów.

Efekty prawidłowego pomiaru znacznie ułatwiają pracę, a jego błędy lub niedokładności mogą prowadzić do kosztownych konsekwencji. Dlatego też firmy zajmujące się projektowaniem i produkcją narzędzi pomiarowych wciąż udoskonalają swoje produkty, korzystając z postępu technologicznego.

6.1.1 Laser budowlany

Laser budowlany to narzędzie służące do pomiaru poziomu, pionu, prostoliniowości i nachylenia danego obiektu, pomiaru odległości czy trudno dostępnych bądź niedostępnych miejsc. W nowoczesnych laserach do tworzenia wiązki światła wykorzystuje się diody, gdyż charakteryzują się one dużą trwałością. Pierwszy na świecie laser z zieloną wiązką został wyprodukowany przez firmę Topcon, która była pionierem w tej technologii. Na małych odległościach czy w pracach wewnątrz budynków widzialna wiązka lasera obserwowana jest bezpośrednio w postaci linii, np. na ścianie. Przy włączeniu lasera cały czas widoczny jest właściwy poziom, co znacznie ułatwia wykonanie pracy. Odczyty pokazywane są w cm bądź mm. Laser budowlany, dzięki swojej dokładności, wpływa na zmniejszenie zużycia materiałów, eliminując ewentualne straty¹.

Rysunek 6.1 Laser budowlany

Źródło: http://www.1001narzedzi.pl/galerie/f/fl-40-laser-krzyzowy-maj_3616.jpg

¹ www.tpi.com.pl/rek/laserz_w_budownictwie_2/

Do najważniejszych zalet używania laserów budowlanych należą²:

- niezwykle wysoka dokładność;
- szybkość i wygoda pracy, gdyż lasery wyznaczają poziom lub nachylenie w sposób ciągły;
- możliwość wykonania wszystkich niezbędnych pomiarów przez jedną osobę;
- możliwość identyfikacji błędów wykonawczych w trakcie pracy;
- możliwość wykonania pomiaru trudnodostępnych miejsc;
- daleki zasięg;
- prostota obsługi;
- funkcja samopoziomowania.

Laser rotacyjny wykorzystywany jest przez profesjonalnych użytkowników do prac budowlanych wymagających wysokiej dokładności i dużego zasięgu. W przypadku mniej wymagających prac budowlanych alternatywą jest manualny niwelator rotacyjny.

Laser krzyżowy przeznaczony jest do wyznaczania płaszczyzny poziomej, i pionowej, ale także poziomej i pionowej jednocześnie, w postaci krzyża z ramionami przecinającymi się pod kątem prostym. Wyraźne linie referencyjne, jakie wyznacza laser, powodują, że dobrze sprawdza się zarówno w pomieszczeniach otwartych, jak i zamkniętych. Najczęściej stosuje się go w pracach wykończeniowych (podczas budowy ścian działowych czy sufitów podwieszanych). Tego typu laser posiada samopoziomujący się automatyczny mechanizm, który znacznie ułatwia pracę.

Poziomice laserowe należą do najprostszych urządzeń laserowych wykorzystywanych w pracach wykończeniowych. Dzięki nim można przenieść wyznaczony poziom na duże odległości.

Wykrywacze profili służą do wykrywania instalacji sanitarnych lub przewodów elektrycznych w ścianach z płyt gipsowych. Pracują na głębokości 19 – 75 mm, a odczyt pomiarów uzyskiwany jest za pomocą diod lub ekranu LSD. Najnowocześniejsze wykrywacze profili potrafią wskazać nawet rodzaj sprawdzanego materiału.

Do wskazania poziomu **sufitu podwieszanego** idealnym rozwiązaniem jest rotacyjny niwelator laserowy oraz laser krzyżowy (z wiązką krzyżową i pionownikiem laserowym góra/dół). Tradycyjna metoda ustawienia poziomu sufitu podwieszanego wykonywana była za pomocą sznurka. Maczano go w farbie proszkowej i odbijano jego ślad na ścianie, przy czym wszystkie pomiary za pomocą poziomicy były pomiarami punktowymi. W przypadku niwelatora laserowego wygląda to zupełnie inaczej.

Laser powinno ustawić się na statywie lub przymocować do ściany na specjalnej półce. Po włączeniu laser zaczyna wirować i tym samym wyznaczać płaszczyznę, którą można precyzyjnie ustawić. Nie ma też obawy o to, czy element sufitu mocowany jest do ściany, czy też nie, ponieważ linie wyświetlane przez laser mogą być zastosowane wszędzie.

---

² www.pomiar24.pl/a-64-BLOG Jaki laser budowlany wzbrac.html

6.1.2 Miara i poziomica

Miara zwijana jest podstawowym narzędziem pomiarowym. Używa się jej zarówno w pracach wykończeniowych wewnątrz, jak i na placach budowy. Zazwyczaj posiada ona sztywny profil, haczyk ułatwiający zaczepienie w punkcie początkowym mierzenia, haczyk do paska oraz mechanizm zwijający z funkcją zatrzymania. Bardziej innowacyjne miary posiadają magnetyczną końcówkę, która ułatwia pomiar elementów metalowych.

Rysunek 6.2 Miara

Źródło: https://www.cromwell.co.uk/images/product/YMT/536/YMT5361440K_0.jpg

Poziomica jest to przyrząd pomiarowy z wbudowaną jedną lub wieloma libellami rurkowymi (zamknięte ampułki z cieczą i pęcherzykiem powietrza). Do wskazania prawidłowego poziomu płaszczyzny (poziomej i pionowej) wykorzystuje ona siłę grawitacyjną. Na precyzyjność pomiaru wskazanego przez poziomice wpływa wiele czynników, tj.: przewaga libelli oraz jej osadzenie, jakość wykonania, jakość materiału oraz jej długość. W nowoczesnych poziomicach mogą pojawić się wskaźniki cyfrowe³.

Rysunek 6.3 Poziomica z wyświetlaczem cyfrowym i libellami rurkowymi oraz poziomica wodna węzowa

Źródło: http://stabila.ro/magazin-online/image/cache/data/17323-P-80Aelectronic-02_300dpi-500x500.jpg, <http://www.arbeitsbedarf24.de/15-meter-Schlauchwasserwaage>

Najbardziej popularnymi długościami poziomicy są:

- 350 mm;
- 800 mm;
- 1400 mm.

Wśród poziomicy można wyróżnić wodną **poziomicę węzową**, która widocznie różni się budową od tej klasycznej. Złożona jest z dwóch pionowych rurek, połączonych z sobą giętkim przewodem. Wykorzystuje się ją do ustawienia poziomu dwóch punktów oddalonych od siebie⁴.

6.2 Narzędzia i sprzęt do montowania i wykańczania systemów suchej zabudowy

Profesjonalne narzędzia i sprzęt to elementy niezbędne do wykonania jakichkolwiek prac wewnętrznych i zewnętrznych. Oprócz podstawowych narzędzi, typu młotek, szypce, różnego typu śrubokręty i klucze, niezwykle istotne są również elektronarzędzia, pilarki oraz narzędzia specjalne, wspomagające różne etapy pracy.

Kupując markowe narzędzia oraz sprzęt, zyskuje się pewność, że dany produkt jest dobrze dopracowany i pełnić będzie swoją funkcję przez długi czas. Trzeba pamiętać, że narzędzia pochodzące od specjalizujących się w tej dziedzinie firm to jakość, funkcjonalność i wygoda pracy.

³ Nowa Encyklopedia Powszechna, Tom 5, PWN, Warszawa 1996, s. 295

⁴ Tamże

6.2.1 Montowanie profili

Bruzdownica ręczna to inaczej obcinarka i wycinarka materiałów izolacyjnych. Niezwykle precyzyjna. Umożliwia przygotowanie drenaży do układania ochronnych elementów przewodzących w izolacji. Nadaje się do wycinania wszystkich rodzajów materiałów izolacyjnych, a w szczególności wełny szklanej i mineralnej. Jej szeroka podstawa zapewnia stabilizację pracy.

Rysunek 6.4 Bruzdownica

Źródło: http://www.edma.fr/560-thickbox_default/canalcut-coupe-isolants-de-precision.jpg

Gilotyna wykorzystywana jest do cięcia profili konstrukcyjnych stelaży (bez naruszenia ich kształtu) pod płytę gipsowo-kartonową o różnym kształcie. Jest alternatywą dla nożyc do blachy.

Rysunek 6.5 Gilotyna

Źródło: <http://1001narzedzi.pl>

Nożyce do blachy umożliwiają poręczne i łatwe cięcie profili stalowych. Najczęściej składają się z dwóch ramion, zamocowanych na przegubie, co wpływa na działanie dodatkowej dźwigni.

Pilarka tarczowa daje możliwość wygodnego i precyzyjnego cięcia drewna. Posiada kontrolę głębokości cięcia. Bezpieczeństwo użytkownika podczas pracy zapewniają specjalne osłony. W nowoczesnych pilarkach istnieje możliwość podłączenia przenośnego odkurzacza, w celu zmniejszenia nieczystości.

Rysunek 6.6 Piłarka

Źródło: <http://images.acefixings.com/product/5178fc0dee8a72f639c9e31d32027bf6.jpg>

Wiertarka – narzędzie wykonujące precyzyjne nawiercanie otworów w metalu, drewnie i innych materiałach. Za pomocą specjalnych nasadek umożliwia zarówno szlifowanie, jak i mieszanie.

Piłarka brzeszczotowa służy do cięcia płyt, desek, rur oraz cienkich blach. Charakteryzuje się wielką dokładnością i precyzją. Posiada osłonę przeciwpyłową oraz beznarzędziową wymianę brzeszczotu.

Wkrętarka udarowa to elektryczne urządzenie służące do wkręcania oraz wykręcania wkrętów i śrub. Jej zaletą jest łatwość dostosowania się do różnych zakończeń wkrętów. Posiada także funkcję regulowania prędkości i kierunku obrotów.

Kątownik stalowy jest to kątownik stolarski umożliwiający ustawienie pod kątem 90° i 45°. Najczęściej posiada podziałkę milimetrową.

Zaciskarka wykorzystywana jest do błyskawicznego łączenia profili metalowych bez konieczności użycia śrub czy nitów.

Rysunek 6.7 Zaciskarka

Źródło: <http://www.foussierquincaillerie.fr/photos-produits/300px/pince-a-sertir-les-profiles-397215-A1.jpg>

6.2.2 Montowanie płyt

Podnośnik do płyt gipsowych, jak wskazuje nazwa, przeznaczony jest do podnoszenia i montażu płyt gipsowych. Umożliwia tym samym montowanie płyt na sufitach, ścianach czy pod ukosem. Posiada stabilne ramię z stalową i metryczną podziałką, co pozwala na wszechstronne wykorzystanie w wielu czynnościach instalacyjnych i wykończeniowych. Jest bardzo prosty w obsłudze. Pozwala na unoszenie ciężkich i dużych płyt. Posiada mechanizm zapobiegający samozłożeniu.

Przyrząd do cięcia płyt posiada dwa przeciwstawne stalowe koła, które umożliwiają cięcie z dwóch stron jednocześnie.

Narzędzia do mocowania płyt to praktyczny komplet narzędzi oraz klamer, które w łatwy sposób pomogą przy montażu płyt gipsowych na ścianach i sufitach oraz miejscach pochyłych. Wielkim atutem tych narzędzi jest możliwość powtórnego ich wykorzystania do instalacji kolejnej płyty.

Podpórka teleskopowa do montażu płyt jest używana przed ostatecznym przykręceniem płyt do rusztowania. Jest niezbędna przy montażu sufitów oraz na skosach. W wielu przypadkach mocowaną płytę należy nieco unieść, aby zachować jej odpowiedni odstęp. W tym celu często stosuje się właśnie podpórki teleskopowe. Szczególnie przydatne, gdy montaż wykonuje jedna osoba.

Uchwyt do noszenia płyty – dzięki niemu przenoszenie płyt nie jest tak uciążliwe. Odbywa się sprawniej, szybciej i bez zbędnego wysiłku oraz, co równie ważne, w odpowiedniej pozycji ciała.

Wygładzarka narożna umożliwia fazowanie płyty pod kątem 22 – 45°. Głębokość oraz kąt wygładzania jest indywidualnie dostosowywany do potrzeb płyty.

Piła – zaostrzona końcówka ostrza umożliwia przebijanie się przez płytę gipsową. Może być stosowana do wycinania otworów prowadzących.

Nóż monterski jest narzędziem powszechnie wykorzystywanym do cięcia, przecinania i docinania. Sprawdza się w trakcie wszelkich prac podczas budowy czy modernizacji.

6.2.3 Prace wykończeniowe

Cyrkiel do wycinania otworów w płytach posiada ząbkowane stalowe ostrze oraz podziałkę, która ułatwia ustawienie zakresu wycinania.

Szlifierka do gipsu służy do szlifowania ścian i sufitów z płyt gipsowych pokrytych gładzią gipsową. Na rynku dostępne są również szlifierki z wmontowanym odkurzaczem przenośnym, co znacznie zmniejsza pylenie.

Piła otwornicowa przeznaczona jest do wycinania precyzyjnych otworów w płytach gipsowych czy materiałach drewnianych. Przy pracach remontowych przydatne są otwornice o różnych średnicach. Kiedy korzystamy z tego narzędzia, niezbędne jest użycie wiertarki, gdyż to na nią nakłada się piłę otwornicową.

Mieszalnik elektryczny pozwala na szybkie, bez wysiłku, i przede wszystkim poprawne, wymieszanie i przygotowanie masy o właściwej konsystencji.

Szpachelka to narzędzie składające się z giętkiej, metalowej blachy osadzonej na trzonku. Służy do rozcierania, mieszania gipsu itp. Na rynku dostępne są szpachelki o różnych rozmiarach, kształtach i trzonkach.

Paca do zaprawy używana jest do trzymania zaprawy przed jej aplikacją.

6.3 Literatura

6.3.1 Literatura obowiązkowa

- Mauer M., Adaptacja poddasza i wnętrza domu, Arkady, Warszawa 1996;
- Wojewoda K., Rogalski P., Montowanie systemów sufitów podwieszanych, ITE-PIB, Radom 2010;
- Wojewoda K., Rogalski P., Montowanie systemów ścian działowych, ITE-PIB, Radom 2010.

6.3.2 Literatura uzupełniająca

- Martinek W., Szymański E., Murarstwo i tynkarstwo. Technologia, WSiP, Warszawa 2010;
- Nowa Encyklopedia Powszechna, Tom 5, PWN, Warszawa 1996, s. 295;
- Praca zbiorowa pod redakcją Panas J., Nowy poradnik majstra budowlanego, WSiP, Warszawa 2011;
- Praca zbiorowa pod redakcją Stefańczyk B., Budownictwo ogólne, Tom 1, Materiały i wyroby budowlane, Arkady, Warszawa 2008;
- Rogalski P., Wojewoda K., Montaż systemów suchej zabudowy. Poradnik dla nauczyciela oraz Poradnik dla ucznia, PSG, Warszawa 2013.

6.3.3 Netografia

- [http://budowairemont.knauf.pl/birw/;](http://budowairemont.knauf.pl/birw/)
- <http://murator-dom.pl/tagi/sucha-zabudowa,4499;>
- <http://www.leroymerlin.pl/narzedzia-budowlane/narzedzia-reczne/bruzdownice,a728.html;>
- http://www.muratorplus.pl/technika/narzedzia-budowlane/automatyczny-laser-budowlany-bl-200-gc_59321.html;
- www.mierzymy.pl/files/s-digit60_a.jpg;
- www.pomiar24.pl/a-64-BLOG_jaki_laser_budowlany_wzbrac.html;
- www.portalnarzedzi.pl;
- [www.tpi.com.pl/rek/laserz_w_budownictwie_2/.](http://www.tpi.com.pl/rek/laserz_w_budownictwie_2/)

6.4 Spis rysunków

Rysunek 6.1 Laser budowlany.....	2
Rysunek 6.2 Miara.....	4
Rysunek 6.3 Poziomica z wyświetlaczem cyfrowym i libellami rurkowymi oraz poziomica wodna węzowa.....	5
Rysunek 6.4 Bruzdownica.....	6
Rysunek 6.5 Gilotyna.....	6
Rysunek 6.6 Pilarka.....	7
Rysunek 6.7 Zaciskarka.....	7

6.5 Spis treści

6 Narzędzia oraz sprzęt do montażu ścian działowych, sufitów podwieszonych oraz obudowy konstrukcji dachowych w systemie suchej zabudowy	2
6.1 Narzędzia i sprzęt do wytyczania położenia systemów suchej zabudowy	2
6.1.1 Laser budowlany	2
6.1.2 Miara i poziomica	4
6.2 Narzędzia i sprzęt do montowania i wykańczania systemów suchej zabudowy.....	5
6.2.1 Montowanie profili	6
6.2.2 Montowanie płyt.....	8
6.2.3 Prace wykończeniowe.....	8
6.3 Literatura	9
6.3.1 Literatura obowiązkowa	9
6.3.2 Literatura uzupełniająca	9
6.3.3 Netografia	9
6.4 Spis rysunków.....	10